

Van: Tandem <info@tandemweb.be>
Aan: Tandem <info@tandemweb.be>
Datum: 04/21/2010 11:50 AM
Onderwerp: Tandemmail: April 2010 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

[Editie op de site](#) | [Schrijf uit](#) | [Contacteer ons](#) | [Tandemweb.be](#)

April 2010 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

INHOUD:

Onze Tandemambassadeurs vliegen uit!

Tandem in de praktijk: lokaal jeugdwerk verlaagt ecologische voetafdruk

Tandemsubsidie: Het Leen binnenstebuiten

Kyototours 2010: een verslag

Vorming voor milieuraadsleden: 'Open milieuraad'

Vorming voor milieuraadsleden: 'Duurzame ontwikkeling'

Vorming voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers: 'Wervend schrijven'

Pro Silva en VBV organiseren excursie naar Exotenwald

Hoeveel soorten leven er in jouw gemeente?

Groene lokale aankopen: ondersteuning wenselijk

1 miljoen bomen: jouw grond is hout waard!

Kalender

Tandem is het steunpunt dat samenwerking tussen lokale besturen en verenigingen rond natuur en milieu centraal stelt. Want lokale acties zijn broodnodig voor een levendig milieubeleid in Vlaanderen. Elke Vlaamse gemeente en vereniging kan hierin mee het verschil maken. Tandem ondersteunt inwoners, lokale verenigingen en besturen om initiatieven uit te werken in samenwerking met elkaar en/of andere partners. Negen natuur- en milieuverenigingen bundelen daarom hun expertise binnen Tandem en krijgen daarvoor de steun van de Vlaamse Overheid.

Tandem steunt op allerlei manieren de samenwerking tussen lokale verenigingen, besturen en milieuraadsleden bij het opzetten van duurzame projecten en activiteiten rond milieu en natuur. Voor een overzicht van ons aanbod, klik [hier](#).

Onze Tandemambassadeurs vliegen uit!

Met de lente in het land keren de zwaluwen huiswaarts en beginnen onze Tandemambassadeurs heen en weer te schuiven op hun stoelen. Tijd om terug het veld in te trekken om gemeenten en verenigingen meer te vertellen over Tandem!

Annelore, Katelijne en Yanti maken momenteel de eerste afspraken. Zij nemen contact op met deze gemeenten waar sinds 2008 nog geen Tandemambassadeur is langs geweest. Zij brengen ook de natuur- en milieuverenigingen die in de gemeente actief zijn op de hoogte van hun bezoek.

Jouw gemeente werd sinds 2008 reeds bezocht maar er zijn intussen nieuwe ambtenaren aan de slag? Jouw vereniging wil graag een natuur- of milieuproject met de gemeente uitwerken? Of wil je met jouw vereniging of gemeente graag meer info over Tandem en de mogelijke ondersteuning? Dat kan! Neem contact op met ons Tandemsecretariaat en wij maken graag een afspraak met u om het volledige aanbod te overlopen.

Je kan onze Tandemambassadeurs ook ontmoeten tijdens de VVSG-trefdag op 6 mei. We zijn samen met Steunpunt Lokale Agenda 21 en de Milieukoopwijzer te vinden op de infomarkt in stand 306 (vlakbij de lift). Je zal er al onze Tandempublicaties kunnen bekijken, en met iedere Tandemvraag, klein of groot, kan u daar bij ons terecht.

Meer info: [Tandem](#) of 02 282 19 40

Tandem in de praktijk: lokaal jeugdwerk verlaagt ecologische voetafdruk

Van 10 tot 12 maart werden heel wat jeugddienstmedewerkers uit het Vlaamse land ondergedompeld in allerlei relevante thema's tijdens een vormingsdriedaagse in Malle. De Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en –consulenten contacteerde Ecolife voor een van de vormingsessies: 'Verlagen van de ecologische voetafdruk van het lokaal jeugdwerk'.

Sofie Willems (stafmedewerker VVJ): 'We willen graag ontdekken wat de ecologische voetafdruk van het lokaal jeugdwerk groot maakt. Maar bovenal willen we tijdens de sessie creatieve en realistische ideeën horen om die te verkleinen.'

Het lokaal jeugdwerk wordt georganiseerd door de gemeente (bv. Grabbelpas, Speelpleinwerking...) én door de jeugdverenigingen (bv. jeugdbewegingen...). Werken aan het verkleinen van de ecologische voetafdruk is dus een taak én uitdaging voor beiden... helemaal passend binnen de Tandemfilosofie!

Na een inleiding over het begrip ecologische voetafdruk, kwamen de verschillende thema's die de ecologische voetafdruk sterk beïnvloeden met daarbij telkens een oplijsting van bestaande campagnes en aanvullende ideeën aan bod. Het thema energie, voeding, mobiliteit, afval en materialen passeerden de revue. De aanwezigen bleken zelf ook al leuke ideeën in de praktijk om te zetten. Een jeugddienst ontleende bakfietsen aan jeugdverenigingen om boodschappen te doen en in een andere gemeente voorzag de jeugdconsulent kamp-kippen, een ideale afvalverwerker op kamp!

Uit de sessie bleek dat er heel wat interesse is om de ecologische voetafdruk in samenwerking met de jeugdverenigingen te verlagen. En er bleek ook dat er nog heel wat ideeën in de praktijk kunnen worden omgezet! Een autoloze jeugdbewegingsweekend tijdens de 'aardig-op-weg-week', een samenaankoop van voedingswaren bij de lokale boer... Ideeën genoeg.

Heeft een jeugddienst nood aan ondersteuning in de uitwerking van een leuk idee om de ecologische voetafdruk te verkleinen?

Neem dan contact op met [Isabel Rainchon](#).

Meer info: [Ecolife](#)

Tandemsubsidie: Het Leen binnenstebuiten

Al jarenlang zijn verschillende vrijwilligers actief in provinciaal domein Het Leen in Eeklo: ze gaan op zoek naar planten, dieren en paddenstoelen en staan telkens weer versteld van de rijkdom van het gebied. Een lijst met alle gevonden soorten wordt zorgvuldig bijgehouden.

Een lijvige soortenlijst van zo'n 140 bladzijden toont aan dat het domein plaats biedt aan heel wat planten en dieren, maar toont ook dat heel wat soorten de laatste jaren nog zelden of zelfs niet meer zijn waargenomen in het gebied. De Week van de Aarde 2010 met als thema biodiversiteit is het uitgelezen moment om de lijst onder de vorm van een inventaris uit te brengen met daarin alle planten, dieren en mycoflora van provinciaal domein Het Leen.

'Natuurpunt en Partners Meetjesland' zorgde samen met de vrijwilligers van de plaatselijke Natuurpunt-afdelingen en van het provinciaal domein voor de lay-out van de inventaris en voor de coördinatie van het evenement. De provincie verzorgde de druk en de voorstelling van het rapport.

Tijdens het slotweekend van de Week van de Aarde kan iedereen op vrijdag 23 april kennis maken met de biodiversiteit in Het Leen via de voorstelling van de inventaris, wandelingen en projecties: op ontdekking tijdens een nachtwandeling of vroegochtenduitstap met ontbijt, themawandelingen over insecten, bomen, water, kruiden, foto- en filmprojecties van de natuur in het domein en veel meer. Wie nieuwsgierig is naar de inventaris, kan die tijdens en na het evenement aankopen in het bosinfocentrum van provinciaal domein Het Leen, Gentsesteenweg 80, 9900 Eeklo.

Dit project krijgt een subsidie toegekend van €500 van Tandem dankzij de intensieve samenwerking tussen de natuurverenigingen en de provincie Oost-Vlaanderen.

Meer info: www.NPMeetjesland.be/dagvandeearde of 09 377 93 00, [info\[a\]NPMeetjesland.be](mailto:info[a]NPMeetjesland.be).

Kyototours 2010: een verslag

Op 28 januari organiseerde Tandem een Kyototour naar de stad Genk voor de gemeenten die het Lokaal Kyotoprotocol ondertekenden. De stad nam een thermografische opname als blikvanger van een grote sensibilisatiecampagne in het najaar van 2009.

Deze opname bleek een ijzersterk middel om het verhaal van rationeel energiegebruik rechtstreeks tot bij de Genkse bevolking thuis te brengen. De opname speelt in op de nieuwsgierigheid van mensen en wordt zo gebruikt om de Genkenaren te lokken.

Tijdens de analyse van het resultaat van de eigen woning, krijgt de bewoner het achterliggende REG-verhaal in één adem mee. Besparingspotentieel en subsidiemogelijkheden worden opgesomd. De reacties zijn zeer positief. Op 27 januari had de stad via hun thermoloket reeds 1080 persoonlijke adviezen geleverd.

LNE deed die dag ook hun milieutoetsing voor voertuigen (MTV) uit de doeken.

De presentaties van die dag zijn terug te vinden op www.lokaalkyotoprotocol.be.

Meer info: [Bernard Govaert](mailto:Bernard.Govaert@lne.be), 02 282 17 42.

Vorming voor milieuraadsleden: 'Open milieuraad'

Tandem biedt gemeentelijke milieuraadsleden een vorming aan over de organisatie van een open milieuraad. De opzet van deze vorming is zeer praktijkgericht. Deelnemers gaan na de vorming naar huis met zeer concrete ideeën en tips voor de organisatie van een open milieuraad in hun gemeente.

Deze vorming sluit aan bij het recent gepubliceerde dossier in de reeks 'Beter adviseren', dat je kan [downloaden op de Tandem website](#).

Inhoud

- bespreking van het stappenplan voor het organiseren van een open milieuraad
- overzicht van mogelijke publiekstrekkende formules
- getuigenis over één of meerdere open milieuraaden in een gemeente uit de regio
- discussie in kleine groepen over mogelijke thema's en aanpak voor een open milieuraad in de eigen gemeente

Je kan inschrijven voor een van de volgende vormingen :

- Brugge (Provinciehuis Boeverbos), woensdag 5 mei, 19u – 21u30 (onthaal met broodjes vanaf 18u30)
- Hasselt (Provinciehuis), donderdag 6 mei, 19u – 21u30 (onthaal met broodjes vanaf 18u30)
- Antwerpen (Provinciehuis), woensdag 19 mei, 19u30 – 22u
- Asse (PIVO), dinsdag 25 mei, 19u – 21u30
- Leuven (Provinciehuis), donderdag 27 mei, 19u30 – 22u

De vorming in Asse en Leuven wordt aangeboden als parallelsessie naast de vorming over 'duurzame ontwikkeling'. Men schrijft in voor één van beide vormingen. Leden van dezelfde milieuraad kunnen aan de 2 parallelsessies deelnemen.

In het najaar wordt de vorming nogmaals ingericht in de provincie Oost-Vlaanderen.

Inschrijven kan via de [Tandemwebsite](#) of de Tandemfoon (02 282 19 40).

Vorming voor milieuraadsleden: 'Duurzame ontwikkeling'

Tandem en SLA21 bieden een vorming aan over 'duurzame ontwikkeling'. Deze vorming is bedoeld voor gemeentelijke milieuraadsleden en leden van andere lokale adviesraden.

Stel: je gemeente plant de bouw van een nieuw gemeenschapscentrum, of grote infrastructuurprojecten, of heeft andere grote plannen. Hoe kan je vanuit duurzame ontwikkeling een gefundeerd advies geven bij grote projecten of plannen in je gemeente? Met welke dimensies hou je rekening en hoe pak je dit aan?

Aan de hand van een concreet voorbeeld en onder begeleiding van het Steunpunt Lokale Agenda 21 zoeken we een antwoord op deze vragen. Als hulpmiddel hiervoor gebruiken we de duurzaamheidstoets voor adviesraden.

Deze vorming sluit aan bij het dossier in de reeks 'Beter adviseren', dat je kan [downloaden op de Tandemwebsite](#).

Adviesraadsleden uit gemeenten in Vlaams-Brabant kunnen zich inschrijven voor een van de volgende vormingsmomenten :

- Asse (PIVO), dinsdag 25 mei, 19u – 21u30
- Leuven (Provinciehuis), donderdag 27 mei, 19u30 – 22u

Deze vorming wordt aangeboden als parallelsessie naast de vorming over 'open milieuraad'. Men schrijft in voor één van beide vormingen. Leden van dezelfde milieuraad kunnen aan de twee parallelsessies deelnemen.

Later wordt deze vorming nog ingericht in de andere provincies.

Inschrijven kan via de [Tandemwebsite](#) of de Tandemfoon (02 282 19 40).

Vorming voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers: 'Wervend schrijven'

Tandem biedt dit jaar terug de succesvolle vorming 'Wervend schrijven' aan. Deze vorming is speciaal bedoeld voor lokale natuur- en milieuvrijwilligers die af en toe of juist met de regelmaat van de klok tijdschriften, folders, nieuwsbrieven schrijven.

Volgende vragen worden behandeld: Hoe schrijf je wervende teksten voor artikels, folders of nieuwsbrieven? Hoe laat je teksten écht werken? Hoe stop je er de overtuigingskracht van een persoonlijke dialoog in?, enz. Tijdens deze training vertrekken we van uit de praktijk van iedere deelnemer en geven we advies op maat. Deelnemers krijgen dan ook de mogelijkheid om hun folders, ledentijdschrift, nieuwsbrieven op voorhand op te sturen.

Lesgever is Mark Van Bogaert, zelfstandig tekstschrijver voor bedrijven, fundraisers en social-profitorganisaties.

Je kan inschrijven voor de vorming in:

- Antwerpen (Ecohuis Borgerhout), zaterdag 12 juni 2010, 9u – 12u30

In het najaar wordt de cursus nogmaals ingericht in Bilzen (18/9), Brugge (23/9) en Aarschot (2/10).

Inschrijven kan via de [Tandemwebsite](#) of de Tandemfoon (02 282 19 40).

Pro Silva en VBV organiseren excursie naar Exotenwald

Hoe ga je om met exoten? Houdt deze vraag ook jouw milieu- en groendienst bezig? Neem dan deel aan een tweedaagse excursie (10-11 juni 2010) van de werkgroep Pro Silva van VBV naar voorbeelden van beheer- en behandelmethoden van exoten.

In Jülich (Duitsland) bezoeken we een 119 jaar oude aanplant van Amerikaanse Vogelkers en in Weinheim een 139 jaar oude en 60 ha grote Exotenwald, waar nog steeds

nieuwe exoten aangeplant worden. Daarnaast bekijken we ook de aanpak van de 'bospest'-problematiek middels kwaliteitshoutproductie en bosverjonging met opvolgersoorten.

Beheerders en vakkundigen begeleiden de excursie. De voertaal tijdens de excursie zal Nederlands, Engels of Duits zijn. We reizen per touringcar en overnachten in het romantische Weinheim aan de voet van dat Exotenwald.

De kost voor deze excursie is afhankelijk van je keuze van slaapplek (€115-€160, incl. busreis, maaltijden en overnachting).

Interesse? Neem dan contact op met [Pro Silva Vlaanderen](#).

Hoeveel soorten leven er in jouw gemeente?

22 mei is de jaarlijkse dag van de biodiversiteit: een dag om stil te staan bij de veelheid van soorten dieren en planten en om bedreigde soorten een handje te helpen. Dit jaar krijgt die dag extra weerklank, want het is 'Het internationaal jaar van de biodiversiteit'.

Natuurpunt roept iedereen - ook de inwoners van jouw gemeente - op om in het weekend van 22 en 23 mei aan het tellen te gaan. Samen willen we 2010 verschillende inheemse soorten vinden. Vele honderden mensen gaan aan het tellen in de natuurgebieden. Op www.natuurpunt.be/telmeetot2010 vind je een overzicht van de activiteiten.

Maar ook elders kun je genieten van biodiversiteit. In een natuurlijke tuin vind je al snel vele tientallen soorten. De meeste daarvan verrichten zeer nuttig werk: ze bevruchten planten, ze houden de bodemvruchtbaarheid op peil, ze houden plagen onder controle...

Hoeveel soorten bevinden er zich in jouw gemeente? Roep alle inwoners op om mee te tellen!

Laat het ten laatste zondagavond 23 mei weten aan Natuurpunt via www.waarnemingen.be.

Meer info: [Annelore Nys](#)

foto: Pieter Van Dorselaer

Groene lokale aankopen: ondersteuning wenselijk

Gemeenten en OCMW's kopen wel wat duurzaam aan, maar er blijft latent een grote nood aan informatie, ervaringsuitwisseling en trajectbegeleiding. Een helpdesk duurzame lokale overheidsopdrachten zou het duurzame lokale aankoopbeleid flink vooruit helpen. Tot die conclusie komen de Bond Beter Leefmilieu en de VVSG in een gezamenlijk onderzoeksproject.

Op Vlaams, federaal en Europees niveau tekent zich langzamerhand een beleid af rond de verduurzaming van overheidsaankopen. Duurzamer betekent hier: zo efficiënt mogelijk, maar met ook zoveel mogelijk ecologische en sociale meerwaarde. Ook gemeenten en OCMW's zijn bezig met duurzaam aankopen, vooral dan milieuvriendelijker aankopen. Maar het blijft vaak nog beperkt. Een flinke vooruitgang wordt gehinderd door gebrek aan kennis over bv. milieucriteria en het integreren ervan in bestekken. Ook is er grote behoefte aan uitwisseling van praktijkervaringen en aan begeleiding bij de opstart of verdere aanpak van duurzamer aankoopbeleid.

De VVSG en de BBL hebben aan de Vlaamse overheid voorstellen gedaan voor de opstart van een helpdesk duurzaam lokaal aankoopbeleid. Een dergelijke helpdesk kan informatie en kennis van zaken verspreiden en uitwisselen zodat hetzelfde werk niet door milieu- of aankoopdiensten van 308 gemeenten en OCMW's afzonderlijk moet gebeuren. Totnogtoe lijkt de Vlaamse overheid de nood te erkennen, maar het is nog wachten op echte beslissingen.

Hield jouw gemeente onlangs rekening met milieu of duurzaamheid bij een aankoop of aanbesteding en wil je jouw ervaringen delen, laat het ons weten. Een goed voorbeeld kan immers ook nu al anderen inspireren.

Meer over het onderzoek, en een aantal tips over hoe lokale overheidsaankopen te vergroenen, in het artikel '[Het is groen en de gemeente koopt het](#)' in Lokaal van 1 april 2010. Je kan natuurlijk ook altijd terecht bij de [Milieukoopwijzer](#).

Meer info: [Kathelijne De Ridder](#) (BBL), 02 282 19 42 of [Alex Verhoeven](#) (VVSG), 02 211

56 07.

1 miljoen bomen: jouw grond is hout waard!

Wil je graag meer bomen en bossen in jouw dorp of stad? Sta je te trappelen voor extra wandel- en fietspaden in het groen? Wil je een speelbos voor de kinderen? En een geboortebos voor alle trotse ouders? Een stadsrandbos waar het leuk vertoeven is?

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen kan dit alleen maar toejuichen! Samen met het Agentschap voor Natuur en Bos zijn wij op de kar gesprongen van de 'Plant for the planet: billion tree campaign' van de Verenigde Naties. Ook in Vlaanderen willen wij iedereen aan het planten krijgen: de bedrijven, de verenigingen en de particulieren. Samen streven wij naar 1 miljoen bomen voor Vlaanderen. En daarbij kunnen we jouw hulp goed gebruiken!

Want de ruimte in Vlaanderen is beperkt en de grondendruk groot. Via onze campagne kunnen we jou en andere landeigenaars een extra financieel duwtje in de rug aanbieden, bovenop de bestaande subsidies. Een heleboel bedrijven en organisaties met een groen hart zijn namelijk bereid om een plantactie te sponsoren. Zij hebben daar vaak zelf geen terreinen voor. Maar misschien mogen ze in jouw stad of gemeente wel de spade in de grond komen steken?

Wij zijn nog steeds op zoek naar gronden! Heeft uw stad of gemeente gronden beschikbaar of heb je weet van particuliere grondeigenaars die bossen genegen zijn? Geef ons zeker een seintje want via onze 1 miljoen bomencampagne kunnen wij hen financieel ondersteunen. En als gemeenten en verenigingen samen een plantactie willen op poten zetten, dan kunnen zij door Tandem nog extra worden ondersteund!

Kortom: jouw grond is hout waard!

Meer info: www.1miljoenbomen.be

Kalender

Als je zelf een activiteit met Tandemgehalte plant, kan het [Tandemsecretariaat](#) ze voor jou op de onze kalender zetten.

zondag 18 april: Vlaanderen, [Week van de Aarde](#)

zondag 18 april: Hoegaarden, [Symposium Walk for Nature](#)

dinsdag 20 april: Ieper, [Lessenreeks duurzaam bouwen in theorie en praktijk](#)

donderdag 29 april: Gent, [Debat: Invasieve en autochtone bomen](#)